

DANIËLE NOUY

Priežiūros valdybos pirmininkė

ECB – VIEŠO NAUDOJIMO

Frankfurtas prie Maino, 2016 m. kovo 24 d.

Rekomendacinis dokumentas dėl reikšmingos kredito rizikos perleidimo pripažinimo

Svarbių bankų vadovybei

I. TEISINIS PAGRINDAS

Pagal Tarybos reglamento (ES) Nr. 1024/2013¹ (toliau – BPM reglamentas) 4 straipsnio 1 dalies d punktą ECB pavesta užtikrinti, kad būtų laikomasi BPM reglamento 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų teisės aktų, kuriais kredito įstaigoms nustatyti rizikos ribojimo reikalavimai.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 575/2013² (toliau – KRR) ir ypač jo 243 ir 244 straipsniais nustatomos sąlygos, pagal kurias pripažįstama, kad įstaiga iniciatorė perleido reikšmingą riziką. Išsamesnė informacija apie pripažinimo tvarką pateikiama kituose KRR³ straipsniuose ir atitinkamose EBI gairių dėl reikšmingos kredito rizikos perleidimo (EBA/GL/2014/05)⁴ dalyse⁵.

¹ 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63).

² 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

³ Visų pirma žr. 245, 247 ir 248 straipsnius. Taip pat žr. 249 ir 250 straipsnius (dėl sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais). Tai nėra išsamus straipsnių sąrašas, gali būti aktualūs ir kiti straipsniai.

⁴ 2014 m. liepos 7 d. EBI gairės dėl reikšmingos kredito rizikos perleidimo pagal Reglamento Nr. 575/2013 243 ir 244 straipsnius (EBA/GL/2014/05).

⁵ Visų pirma žr. IV antraštinę dalį „Reikalavimai įstaigoms iniciatorėms“.

II. TAIKYMO SRITIS IR TAIKYMAS

Šiuo rekomendaciniu dokumentu nustatoma tvarka, kurią kaip įstaigos iniciatorės turi taikyti svarbios prižiūrimos įstaigos, kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 468/2014 (ECB/2014/17)⁶ (toliau – BPM pagrindų reglamentas) 2 straipsnio 16 dalyje, reikšmingos rizikos perleidimo pripažinimui.

ECB subjektams rekomenduoja po šio rekomendacinio dokumento paskelbimo juo vadovautis sudarant visus pakeitimo vertybiniais popieriais sandorius.

Šis rekomendacinis dokumentas bus nuolat atnaujinamas, kad atspindėtų naujoves.

III. PRANEŠIMAS APIE PAKEITIMO VERTYBINIAIS POPIERIAIS SANDORIUS, KURIEMS DEKLARUOJAMAS REIKŠMINGOS RIZIKOS PERLEIDIMAS ARBA KURIEMS ĮSTAIGA INICIATORĖ PRAŠO PRIPAŽINTI REIKŠMINGOS RIZIKOS PERLEIDIMĄ

III.1. Įstaigos iniciatorės pranešimas apie sandorius

Įstaiga iniciatorė, pradėjusi ar ketinanti pradėti pakeitimo vertybiniais popieriais sandorio:

- i) kuriam ji ketina pripažinti reikšmingos rizikos perleidimą pagal KRR 243 straipsnio 2 dalį arba 244 straipsnio 2 dalį arba
- ii) dėl kurio ji ketina prašyti leidimo, kaip nustatyta KRR 243 straipsnio 4 dalimi arba 244 straipsnio 4 dalimi,

sudarymo procesą, turėtų apie tai pranešti ECB ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki numatomos atsiskaitymo dienos.

Pranešimą ECB įstaigos iniciatorės turėtų siųsti elektroniniu laišku:

– el. pašto adresu srt_notifications@ecb.europa.eu ir

– savo jungtinės priežiūros grupės koordinatoriui.

Įstaiga iniciatorė, ketinanti pripažinti reikšmingos rizikos perleidimą pagal KRR 243 straipsnio 2 dalį arba 244 straipsnio 2 dalį, su pranešimu turėtų atsiųsti ir patvirtinimą, kad prisiima visą atsakomybę už KRR 243 straipsnio 2 dalies arba 244 straipsnio 2 dalies sąlygas tenkinantį sandorį, kai jis sudaromas.

Įstaigos iniciatorės taip pat prašoma nurodyti, ar tas sandoris panašus į anksčiau įstaigos sudarytus sandorius ir, jei taip, kuo, arba nurodyti pakeitimus, jei, lyginant su ankstesniais sandoriais, jų atlikta.

III.2. Informacija, kurią turi pateikti įstaiga iniciatorė

Kartu su III.1 dalyje nurodytu pranešimu įstaiga iniciatorė raginama pateikti ECB I priede nurodytą, kad ir negalutinę, informaciją apie sandorį.

I priede pateiktas informacijos sąrašas nėra išsamus. ECB gali paprašyti įstaigos pateikti ir kitos informacijos, reikalingos sandoriui įvertinti, pavyzdžiui, jeigu sandoriui būdingi specifiniai požymiai.

Po to, kai sandoris sudaromas ir ne vėliau kaip per 15 dienų nuo atsiskaitymo įvykdymo, įstaiga iniciatorė turėtų pateikti ir visus galutinius I priede nurodytus dokumentus ir informaciją.

IV. ECB ATLIEKAMAS VERTINIMAS

Įstaigai iniciatorei pateikus prašymą pagal KRR 243 straipsnio 4 dalį arba 244 straipsnio 4 dalį, reikšmingos rizikos perleidimas pripažįstamas tik ECB dėl jo priėmus sprendimą.

Reikšmingam rizikos perleidimui nustatytos sąlygos turi būti tenkinamos per visą pakeitimo vertybiniais popieriais sandorio trukmę, todėl ECB nuolat tikrins tuos pakeitimo vertybiniais popieriais sandorius, kuriems įstaigos iniciatorės yra pripažinusios reikšmingos rizikos perleidimą, kad apskaičiuotų savo kapitalo poreikio dydį.

⁶ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) Nr. 468/2014, kuriuo sukuriama Europos Centrinio Banko, nacionalinių kompetentingų institucijų ir nacionalinių paskirtųjų institucijų bendradarbiavimo Bendrą priežiūros mechanizmą struktūra (BPM pagrindų reglamentas) (ECB/2014/17) (OL L 141, 2014 5 14, p. 1).

Jei patikrinus bet kuriuo metu paaiškėja, kad reikšmingo rizikos perleidimo sąlygos netenkinamos ir ECB priima atitinkamą sprendimą, subjektui bus nurodyta netaikyti KRR trečios dalies II antraštinės dalies 5 skyriaus 3 skirsnio nuostatų (dėl pagal riziką įvertintų pozicijų sumų apskaičiavimo) apskaičiuojant kapitalo poreikio dydį dėl vertybiniais popieriais pakeistų pozicijų.

V. NUOLATINĖ REIKŠMINGOS RIZIKOS PERLEIDIMO STEBĖSENA

Įstaigos iniciatorės turėtų laikytis EBI gairių dėl reikšmingos kredito rizikos perleidimo 12 dalyje nustatytų reikalavimų ir, kai taikoma, 2 skyriaus nuostatų.

Įstaigoms iniciatorėms rekomenduojama bent kas ketvirtį ECB pateikti I priedo B ir C dalyse nurodytą informaciją (taikant III.1 dalyje apibrėžtą tvarką ir priemones) apie kiekvieną pakeitimo vertybiniais popieriais sandorį, kuriam taikomas KRR 245 straipsnis (dėl pagal riziką įvertintų pozicijų sumų apskaičiavimo). Informacija turėtų būti teikiama naudojant Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 680/2014 pateiktą C14 formą⁷. Toliau nurodyta informacija turėtų būti teikiama tiesiogiai jungtinei priežiūros grupei:

– B dalies antrame, trečiame, šeštame ir septintame punktuose nurodyti duomenys;

– C dalies ketvirtame punkte nurodyti duomenys.

Informacija turi būti teikiama kartu su investuotojų ataskaitomis arba panašiais dokumentais.

Be to, įstaiga iniciatorė taip pat turėtų nedelsdama pranešti ECB apie bet kokį įvykį, turintį ar galintį turėti įtakos reikšmingos rizikos perleidimo veiksmingumui. Šiuo įsipareigojimu nepažeidžiamos KRR 248 straipsnio nuostatos dėl netiesioginės paramos suteikimo.

VI. NEOFICIALUS KEITIMASIS NUOMONĖMIS PRIEŠ IŠLEIDŽIANT PRIEMONĘ

Po to, kai apie sandorį pranešama ECB, įstaigos iniciatorės atstovai gali neoficialiai aptarti konkrečias tam tikros priemonės ypatybes su atitinkama jungtine priežiūros grupe.

Toks neoficialus aptarimas nelaikomas nei leidimu perleisti reikšmingą riziką (tiesioginiu arba netiesioginiu), nei patvirtinimu, kad sudarant sandorį yra įvykdytos visos reikšmingam rizikos perleidimui taikomos sąlygos.

Pagarbiai

[parašas]

Danièle Nouy

⁷ 2014 m. balandžio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 680/2014, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013 nustatomi įstaigų priežiūros ataskaitų teikimo techniniai įgyvendinimo standartai (OL L 191, 2014 6 28, p. 1).

I PRIEDAS. ECB TEIKTINA INFORMACIJA⁸

Įstaiga iniciatorė turėtų pateikti visą toliau išvardytuose punktuose nurodytą informaciją. Informacija turėtų būti pagrįsta sandorio dokumentais⁹ arba įstaigos iniciatorės vidaus prognozių ir informacinių sistemų duomenimis.

A. Bendra informacija apie sandorį

1. Sandorio pobūdis (ar tai tradicinis, ar sintetinis pakeitimas vertybiniais popieriais pagal KRR 242 straipsnį).
2. Teisinės nuostatos, kuriomis vadovaudamasi įstaiga iniciatorė teigia, kad yra reikšmingos rizikos perleidimas, atitinkamais atvejais kartu su įstaigos iniciatorės pareiškimu, kad sandoris tenkina KRR 243 straipsnio 2 dalies arba 244 straipsnio 2 dalies sąlygas, ir paaiškinimu, kaip šios sąlygos yra tenkinamos.
3. Sandorio tariamoji vertė eurais.
4. Sandorio vidutinė svertinė trukmė ir bet kurios iš keičiamų į vertybinius popierius pozicijų ilgiausias terminas.
5. Sandorio pirminiai vieši dokumentai arba investuotojų dokumentai ir bet kokia kita papildoma informacija, visų pirma apie sandorio struktūrą (visų segmentų skaičius, prioritetai ir dydžiai, taip pat jų priskyrimo ir atskyrimo taškai, įskaitant visus kredito padidinimus, pavyzdžiui, tiesiogiai ar netiesiogiai užtikrintas atsargų sąskaitas, tiesioginį ar netiesioginį kai kurių segmentų užtikrinimą tradicinio pakeitimo vertybiniais popieriais atveju, ir likvidumo priemonės), taip pat išskaidytos visos pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijos (neišplatintos arba perleistos trečiosioms šalims).
6. Informacija apie tai, koks kiekis parduotas pirminėje rinkoje investuotojams, turintiems glaudžių ryšių su įstaiga iniciatore („glaudūs ryšiai“, kaip apibrėžta KRR 4 straipsnio 38 dalyje).
7. Jei vertybiniai popieriai (bus) platinami privačiai, turi būti nurodoma (potencialių ar esamų) investuotojų pavadinimas, rūšis, teisinė forma, įsisteigimo šalis ir ar kuris nors iš šių investuotojų yra susijęs glaudžiais ryšiais su įstaiga iniciatore.

⁸ Kaip nustatyta EBI gairių dėl reikšmingos kredito rizikos perleidimo 11 dalies 1 punkte.

⁹ Dokumentų projektais, jei sandoris dar nesudarytas, arba galutinėmis versijomis, jei sandoris jau sudarytas.

B. Informacija apie vertybiniais popieriais pakeistas pozicijas

1. Vertybiniais popieriais pakeistų pozicijų rūšis (-ys) ir turto klasė (-ės).
2. Įstaiga iniciatorė turi pateikti visą informaciją apie pagrindinį turtą (orientacinį portfelį), pateikiant arba paskolų lygio duomenis, arba išsamias stratifikavimo lenteles, priklausomai nuo koncentracijos rizikos, susijusios su vertybinių popierių portfelium, ar pastarojo sudėties, ir apie metodiką, pagal kurią atrinktos į vertybinius popierius keičiamos pozicijos.
3. Emisijos valiuta (-os) ir vertybiniais popieriais pakeistų pozicijų valiuta (-os).
4. Orientacinio portfelio dydis eurais.
5. Bendros vertybiniais popieriais pakeistų pagal riziką įvertintų pozicijų sumos (angl. *risk-weighted exposure amount*, RWEA) prieš pakeitimą vertybiniais popieriais.
6. Kai taikomas KRR 262 straipsnyje aprašytas priežiūrinės formulės metodas – K_{IRB} , atitinkantis vidaus reitingais pagrįsto metodo (IRB) kapitalo poreikio koeficientus, kurie būtų taikomi vertybiniais popieriais pakeistoms pozicijoms, jeigu jos nebūtų pakeistos vertybiniais popieriais.
7. Numatytų nuostolių suma ir procentas bei nenumatytų nuostolių suma ir procentas, taip pat šių dydžių apskaičiavimo metodika (tai visų pirma turi pateikti IRB netaikantios įstaigos iniciatorės).

C. Informacija apie pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijas

1. Kapitalo, įvykdžius pakeitimą vertybiniais popieriais, bendros RWEA ekvivalentas, imant visą pakeitimą vertybiniais popieriais, ir apskaičiavimo metodika (standartizuotas metodas IRB netaikantiems bankams, reitingais pagrįstas metodas arba priežiūrinės formulės metodas IRB taikantiems bankams, turintiems patvirtintus IRB modelius, taikomus pozicijų klasėms, atitinkančioms pakeistas vertybiniais popieriais pozicijas).
2. Su pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijomis, kurių įstaiga iniciatorė neišplatina, susijusių atskaitymų iš kapitalo suma.
3. Įstaigos iniciatorės perleistos rizikos mastas, palyginti su RWEA, po pakeitimo vertybiniais popieriais.
4. Trečiosioms šalims perleistų pozicijų priskyrimo ir atskyrimo taškai.

D. Kiti sandorio aspektai

1. Ar įstaiga iniciatorė laikysis neišplatavimo reikalavimo ir kaip ji tai darys, vadovaudamasi KRR 405 straipsniu, visų pirma – kokia neišplatavimo forma bus taikoma.
2. Ar yra specifinių požymių ir kokie jie, o konkrečiau:
 - a. atnaujinamoji (-osios) grupės struktūra (-os), kai pakeistos vertybiniais popieriais pozicijos gali būti įtraukiamos į pozicijų grupę po atsiskaitymo už išleidžiamus vertybinius popierius ir per visą sandorio trukmę;
 - b. išankstinės amortizacijos nuostatos;
 - c. pakeistų vertybiniais popieriais pozicijų diskonto norma;
 - d. pasirinkimo išpirkti per apibrėžtą laikotarpį ir pasirinkimo panaikinti sandoriai;
 - e. kainų skirtumo perviršis;
 - f. įstaigos iniciatorės įsipareigojimai arba pasirinkimo galimybės atpirkti vertybiniais popieriais pakeistas pozicijas;
 - g. bet kokios kitos priežastys, susijusios su pakeistų vertybiniais popieriais pozicijų arba sandorio raida;
 - h. specialiosios paskirties vienetui suteiktas likvidumas arba kredito priemonės tradicinio pakeitimo vertybiniais popieriais atveju ir bet kokie kiti požymiai, kurie reikštų netiesioginę įstaigos iniciatorės paramą, kaip nustatyta KRR 248 straipsniu.
3. Kai vykdomas tradicinis pakeitimas vertybiniais popieriais – kvalifikuoto patarėjo teisės klausimais nuomonė, patvirtinanti, kad vertybiniais popieriais pakeistos pozicijos yra nepasiekiamos įstaigai iniciatorei ir jos kreditoriams, taip pat bankroto ir įstaigos perėmimo administratoriaus žinion atvejais.
4. Kai vykdomas sintetinis pakeitimas vertybiniais popieriais – kvalifikuoto patarėjo teisės klausimais nuomonė, patvirtinanti kredito užtikrinimo įvykdymą visose atitinkamose jurisdikcijose.
5. Vertybiniais popieriais pakeistų pozicijų koncentracija pagal geografinę kilmę, pozicijų klasę, veiklos sektorių ir nesumokėtų sumų likutį (kaip visų vertybiniais popieriais pakeistų pozicijų nesumokėtų sumų likučio dalis).
6. Įstaiga iniciatorė turėtų pateikti išsamią informaciją apie periodišką valiutos kurso pakeitimus ir bet kokią kitą aktualią informaciją apie tai, kaip pozicija tam tikra valiuta bus apdraudžiama ir valdoma.

Įstaiga iniciatorė turėtų pateikti ir šiuos dokumentus:

7. Ekonominis sandorio pagrindimas iš įstaigos iniciatorės pozicijos.
8. Informacija apie vidinį sandorio tvirtinimo procesą, suderintą su įstaigos valdymo ir rizikos valdymo politika ir tvarka.
9. Įstaigos iniciatorės neperleistos rizikos rūšių aprašymai.
10. Reikšmingos rizikos perleidimo sandoriui patvirtinimo kopija ir paaiškinimas, kaip įstaiga iniciatorė užtikrins, kad reikšmingos rizikos perleidimas būtų nuolat veiksmingas.
11. Išorinių kredito rizikos vertinimo institucijų parengta pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų reitingų informacija arba paaiškinimas, kodėl išorės reitingai nebuvo užsakyti daliai ar visoms pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijoms.
12. Grynųjų pinigų srautų per visą sandorio trukmę modelis kartu su diferencijuotu modeliu, jeigu pasirinkimo išpirkti per apibrėžtą laikotarpį sandoriai ir kiti pasirinkimo sandoriai turi įtakos išpirkimo terminui.
13. Kai vykdomas sintetinis pakeitimas vertybiniais popieriais – užtikrinimo atitikties KRR 247 straipsnyje išdėstytiems reikalavimams įvertinimas ir priemonių, kuriomis rizika perleidžiama (ypač kai rizika perleidžiama kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriais), teisiniai dokumentai.